



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie

LOL-4100-01-02/2012
P/12/154

Olsztyn, dnia kwietnia 2012 r.

**Pan
Janusz Dzisko
Państwowy Wojewódzki
Inspektor Sanitarny
w Olsztynie**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie („Stacja”) kontrolę wykonania w 2011 r. planu finansowego, w ramach kontroli wykonania budżetu państwa w 2011 r. w części 85/28 woj. warmińsko-mazurskie.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 27 marca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do treści art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wojewódzkiemu Inspektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie przez Stację planu finansowego za 2011 rok.

Podstawą pozytywnej oceny była prawidłowa realizacja dochodów i wydatków budżetowych, rzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych, zgodność danych ujętych w rocznych sprawozdaniach budżetowych z ewidencją księgową oraz terminowe przekazywanie sprawozdań budżetowych dysponentom wyższego stopnia.

1. Plan finansowy Stacji ustalony został decyzją Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 lutego 2011 r. i zakładał dochody oraz wydatki w kwotach odpowiednio 2.890 tys. zł i 12.514 tys. zł. W trakcie roku budżetowego plan wydatków został zwiększony do wysokości 16.216 tys. zł, tj. o 3.702 tys. zł. (o 29,6%). Na zwiększenie planu wydatków składały się kwoty:

- 2.716 tys. zł – z rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 57), przeznaczonej na finansowanie skutków zmian systemowych wynikających z art. 94 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych², tj. z tytułu przejętych zadań realizowanych przez wojewódzkie i powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne na podstawie art. 36 ust. 4b ustawy z 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej³, które w 2010 r. były finansowane ze środków zgromadzonych na rachunkach dochodów własnych,
- 986 tys. zł – z ustawy budżetowej na 2011 r., przeznaczone na uzupełnienie wydatków rzeczowych Stacji.

¹ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

² Dz.U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 ze zm.

³ Dz.U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1263 ze zm.

2. W 2011 r. Stacja uzyskała dochody w kwocie 3.273 tys. zł. Były one wyższe o 13% w stosunku do planu finansowego oraz ponad sześciokrotnie do ich wykonania w 2010 r. Głównym źródłem wzrostu dochodów były wpływy z tytułu realizacji zadań przejętych w 2011 r., które poprzednio były finansowane z rachunku dochodów własnych (2.793 tys. zł, tj. 85,3% dochodów ogółem) oraz ze sprzedaży szczepionek przejętych od zlikwidowanego Gospodarstwa Pomocniczego (227,0 tys. zł, tj. 7% dochodów ogółem). Pobrane dochody przekazywano na rachunek budżetu państwa w terminach określonych w § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa⁴.

Na koniec grudnia 2011 r. należności Stacji do wyegzekwowania wyniosły 371,6 tys. zł (obejmowały 512 dłużników), z tego zaległości 244,1 tys. zł. Nie wystąpiły należności, które uległy przedawnieniu. Do głównych zaległości należały niewyegzekwowane wpływy z usług w kwocie 200,6 tys. zł (82,2% ogólnej kwoty zaległości). Należności o charakterze publicznoprawnym (wynikające z decyzji administracyjnych) dochodzono w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁵ oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁶, a należności o charakterze cywilnoprawnym (wynikające z zawartych umów) – w trybie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego⁷. Badanie należności w kwocie 225,9 tys. zł (92,5% należności, których termin płatności upłynął), niewyegzekwowanych od 35 dłużników wykazała, że w stosunku do wszystkich podjęto działania mające na celu wyegzekwowanie zaległości. Należy jednak zauważyć, że Stacja nie w pełni wykorzystwała procedurę postępowania przy dochodzeniu roszczeń o charakterze cywilnoprawnym w stosunku do dziesięciu dłużników (należności na łączną kwotę 118,6 tys. zł), tj. nie wystąpiła na drogę postępowania sądowego, ograniczając się do wielokrotnego wysłania upomnień. Ponadto w 19 przypadkach dotyczących roszczeń cywilnoprawnych wezwania do zapłaty wysłano dłużnikom ze znacznym opóźnieniem, wynoszącym od 54 do 330 dni po upływie terminu płatności.

3. Wydatki budżetowe w 2011 r. zostały zrealizowane w kwocie 16.215,0 tys. zł, co stanowiło 99,9% planu po zmianach. W ich strukturze największą pozycję (70,2%) stanowiły wydatki na wynagrodzenia pracowników wraz z pochodnymi, w kwocie 11.387,6 tys. zł. Na pozostałą działalność wydatkowano natomiast 4.827,4 tys. zł (29,8%), głównie na zakupy:

- leków, wyrobów medycznych i produktów biobójczych - 1.222,8 tys. zł,
- materiałów i wyposażenia – 848,4 tys. zł,
- usług pozostałych – 844,0 tys. zł,
- inwestycyjne – 433,0 tys. zł.

Analiza wydatków w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej wykazała, że zostały one wykonane zgodnie z założeniami planu finansowego, w sposób celowy i gospodarny. Badanie przeprowadzonych przez Wojewódzką Stację trzech postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, tj. dwóch w trybie przetargu nieograniczonego o łącznej wartości 816,4 tys. zł oraz jednego zamówienia z wolnej ręki o wartości 2,2 tys. zł (44,5% wartości udzielonych zamówień) wykazało, że postępowania te przeprowadzono zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁸.

Przeciętne zatrudnienie w 2011 r. wyniosło 262 osoby i było o 5 osób niższe niż w 2010 r., a limit zatrudnienia wykorzystano w 97,9%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wyniosło 3.114 tys. zł brutto i było wyższe o 147 zł (o 4,7%) od wynagrodzenia w roku poprzednim.

Zobowiązania Wojewódzkiej Stacji na 31 grudnia 2011 r. wynosiły 848,9 tys. i w całości były zobowiązaniami niewymagalnymi. W ich strukturze 97,5% stanowiło dodatkowe wynagrodzenia roczne pracowników Wojewódzkiej Stacji wraz z pochodnymi.

4. Przegląd analityczny ksiąg rachunkowych dokonany został na podstawie bazy danych, wygenerowanej z systemu finansowo-księgowego TRAWERS 4 wersja 4,6-W firmy TRES Centrum Oprogramowania, zaś badanie zgodności i wiarygodności ksiąg rachunkowych przeprowadzono „na zapisach” konta 130 z wyłączeniem

⁴ Dz.U. z 2010 r. Nr 245, poz. 1637 ze zm.

⁵ Dz.U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.

⁶ Dz.U. z 2011 r. Nr 137, poz. 1541 ze zm.

⁷ Dz.U. z 1964 r. Nr 43, poz. 296 ze zm.

⁸ Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

dokumentacji wynagrodzeń osobowych pracowników oraz transakcji o wartości poniżej 50 zł. Wylosowano w ten sposób 224 dowodów księgowych o łącznej wartości 2.488,0 tys. zł, które poddano szczegółowym badaniom. W wyniku badania tych dowodów księgowych oraz dokonanych na ich podstawie zapisów księgowych stwierdzono, że:

- w 27 zapisach księgowych na łączną kwotę 251,4 tys. zł nie wprowadzono daty operacji gospodarczej wynikającej z dokumentów źródłowych, a jedynie datę dowodu, co było niezgodne z art. 23 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁹,
- na sześciu fakturach o wartości 23,0 tys. zł dokonano korekt i poprawek poprzez użycie korektora, a także nie naniesiono na nich daty poprawek i podpisu osoby ich dokonujących, co było niezgodne z art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości,
- wydatek na kwotę 0,65 tys. zł, dotyczący zakupu usług telekomunikacyjnych, zadekretowano do sfinansowania w §§ 4350 i 4360, natomiast w księgach został on błędnie ujęty w § 4370. Błąd ten (niemający wpływu na sprawozdawczość) został usunięty poprzez jego przeksięgowanie wg obowiązującej klasyfikacji budżetowej.

W związku z powyższymi nieprawidłowościami NIK ocenia negatywnie system księgowości komputerowej Stacji w zakresie zgodności poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych.

NIK pozytywnie ocenia natomiast rzetelność ksiąg rachunkowych prowadzonych w Stacji. Zawarte w nich dane umożliwiały sporządzanie wiarygodnych sprawozdań miesięcznych, kwartalnych i rocznych, natomiast zaksięgowane na poszczególnych kontach transakcje wynikały z objętych kontrolą dowodów księgowych, a zapisy księgowe zakwalifikowane zostały do właściwych okresów i podziałek klasyfikacji budżetowej. Wykazane ww. nieprawidłowości, w zakresie zgodności systemu księgowości komputerowej z ustawą o rachunkowości, nie miały wpływu na rzetelność tych ksiąg.

5. Kontrola sposobu przeprowadzenia inwentaryzacji przez Stację za 2011 r. w drodze spisu z natury, potwierdzenia sald i weryfikacji należności wykazała, że została ona dokonana zgodnie z wymogami art. 26 i 27 ustawy o rachunkowości i nie ujawniła nieprawidłowości.

6. NIK pozytywnie ocenia sporządzanie przez Stację sprawozdań budżetowych. Roczne sprawozdania: Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych, Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28 z wykonania wydatków budżetu państwa, Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, a także Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych sporządzono rzetelnie, gdyż dane w nich zawarte były zgodne z ewidencją księgową. Zostały one terminowo przekazane dysponentowi II stopnia oraz Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu (dysponentowi głównemu).

7. Stacja prawidłowo realizowała obowiązek rejestracji posiadanych 27 radioodbiorników i jednego telewizora, wynikający z przepisów ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 o opłatach abonamentowych¹⁰. W 2011 r. uiszczono opłaty abonamentowe z tego tytułu w łącznej kwocie 1,7 tys. zł, których wysokość była zgodna ze stawkami ustalonymi w rozporządzeniu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 6 maja 2010 r. w sprawie wysokości opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz zniżek za ich uiszczanie z góry za okres dłuższy niż jeden miesiąc w 2011 r.¹¹.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie skutecznych działań zmierzających do:

- 1) wyegzekwowania od dłużników zaległych należności Stacji, w tym również w postępowaniu sądowym oraz dochodzenia roszczeń cywilnoprawnych bez zbędnej zwłoki,
- 2) zapewnienia księgowania wszystkich operacji gospodarczych zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wojewódzkiego Inspektora, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

⁹ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

¹⁰ Dz.U. z 2005 r. Nr 85, poz. 728 ze zm.

¹¹ Dz.U. z 2010 r. Nr 86, poz 558.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Olsztynie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie zawartych w tym wystąpieniu ocen, uwag i wniosków.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem